

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1019

B.A./B.Sc. 1st Semester

GEOGRAPHY

(Physical Geography-I : Geomorphology)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—70

Note :— Attempt **five** questions in all. Question No. **I** is compulsory. Attempt **one** question each from units A, B, C, D. Special credit will be given to suitable use of maps and diagrams.

I. Attempt any **ten** parts from the following. The answer should be in about **40-50** words each.

- (i) Physical Geography
- (ii) SIMA
- (iii) Pangaea
- (iv) Plate
- (v) Rift Valley
- (vi) Focus
- (vii) Active Volcano
- (viii) Sedimentary Rocks
- (ix) Physical weathering
- (x) Fold Mountains
- (xi) Geosyncline
- (xii) Beach
- (xiii) Gorge
- (xiv) Barkhans
- (xv) Moraines.

10×3=30

UNIT—A

- II. Write a note on theory of origin of Earth given by Laplace. 10
- III. Discuss Plate Tectonics and its resultant effects on earth. 10

UNIT—B

- IV. Write a note on folding and types of folds. 10
- V. Describe Volcanoes, their types and distribution on Earth. 10

UNIT—C

- VI. Define Rocks and their types. Discuss sedimentary rocks in detail. 10
- VII. Write a detailed note on plains and their types. 10

UNIT—D

- VIII. Describe Landscapes produced by Glaciers. 10
- IX. Write a note on Aeolian Landscapes. 10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਉਪਯੁਕਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- I. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਭਾਗ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਉੱਤਰ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :
- ਭੌਤਿਕ ਭੂਗੋਲ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 - ਸੀਮਾ
 - ਪੈਨਜੀਆ
 - ਪਲੇਟ
 - ਦਰਾੜ ਘਾਟੀ
 - ਭੂਚਾਲ ਕੇਂਦਰ
 - ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ
 - ਤਹਿਦਾਰ ਚਟਾਨਾਂ
 - ਭੌਤਿਕ ਮੌਸਮੀਕਰਨ

- (x) ਵਲਦਾਰ ਪਰਬਤ
 (xi) ਭੂਅਭਿਨਤੀ
 (xii) ਪੁਲਿਨ
 (xiii) ਗੋਰਜ਼ (Gorge)
 (xiv) ਬਰਖਾਨ
 (xv) ਹਿੰਮੋੜ।

10×3=30

ਯੂਨਿਟ-ੳ

- II. ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਨਮ ਸਬੰਧੀ ਲੈਪਲੇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
 III. ਪਲੇਟ ਟੈਕਟਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਅ

- IV. ਵਲਣ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਲਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
 V. ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਬ

- VI. ਚਟਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। ਤਹਿਦਾਰ ਚਟਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 10
 VII. ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਸ

- VIII. ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 10
 IX. ਪੌਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ I ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।
 ਯੂਨਿਟ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 ਨਕਸ਼ੇ ਔਰ ਚਿਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਤਚਿਤ ਤਪਯੋਗ ਕੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿਯਾ ਜਾਏਗਾ।

- I. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਓਂ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ 40-50 ਸ਼ਬਦੋਂ ਮੈਂ ਦੇਂ :
 (i) ਭੌਤਿਕ ਭੂਗੋਲ
 (ii) ਸਿਮਾ (SIMA)

- (iii) पैजिया
 (iv) प्लेट
 (v) दरार घाटी
 (vi) फोकस
 (vii) सक्रिय ज्वालामुखी
 (viii) तलछट चट्टानें
 (ix) भौतिक मौसमीकरण
 (x) फोल्ड पहाड़
 (xi) भूअभिनति (Geosyncline)
 (xii) समुद्र तट
 (xiii) गोर्ज
 (xiv) बरखान (Barkhans)
 (xv) हिमोढ़ (Moraines)।

10×3=30

यूनिट-क

- II. लाप्लैस (Laplace) द्वारा दिए गए पृथ्वी की उत्पत्ति के सिद्धांत पर एक नोट लिखें। 10
 III. प्लेट टेक्टोनिक्स और पृथ्वी पर इसके परिणामी प्रभावों पर चर्चा करें। 10

यूनिट-ख

- IV. परत और परतों के प्रकार पर एक नोट लिखें। 10
 V. ज्वालामुखी, उनके प्रकार और पृथ्वी पर वितरण का वर्णन करें। 10

यूनिट-ग

- VI. चट्टानों और उनके प्रकार को परिभाषित करें। तलछटी चट्टानों को विस्तार से बताएं। 10
 VII. मैदानों और उनके प्रकारों पर एक विस्तृत नोट लिखें। 10

यूनिट-घ

- VIII. ग्लेशियरों द्वारा निर्मित परिदृश्य का वर्णन करें। 10
 IX. एओलियन (Aeolian) परिदृश्य पर एक नोट लिखें। 10